

Het Statistisch Toezichtscomité

Beraadslaging STAT 02/2017 van 17 januari 2017

Betreft: verzoek van de "Direction de l'Analyse Économique Agricole (DAEA) van de Service public de Wallonie" (Directie Landbouwkundige Economische Analyse van de Waalse Overheidsdienst) om van de Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium gecodeerde studiegegevens te ontvangen uit de jaarlijkse land- en tuinbouwenquête vanaf 2016 tot 2028 (STAT-MA-2016-024)

Het Statistisch Toezichtscomité (hierna "het Comité");

Gelet op de wet van 4 juli 1962 betreffende de openbare statistiek (hierna "wet openbare statistiek");;

Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVP");

Gelet op het koninklijk besluit van 13 februari 2001 *ter uitvoering van de Privacywet* (hierna "KB van 13 februari 2001");

Gelet op het koninklijk besluit van 7 juni 2007 *tot vaststelling van de nadere regels met betrekking tot de samenstelling en de werking van het Statistisch Toezichtscomité opgericht binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer* ;

Gelet op de aanvraag van de Directie Landbouwkundige Economische Analyse (DAEA) van de Waalse Overheidsdienst ontvangen op 17 november 2016;

Gelet op de aanvraag van het technisch en juridisch advies gericht aan de Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie (Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium) op 17 januari 2017 ;

Gelet op het verslag van de Voorzitter,

Beslist op 17 januari 2017, na beraadslaging, als volgt::

I. VOORWERP VAN DE AANVRAAG

1. De aanvrager, de Directie Landbouwkundige Economische Analyse (DAEA) van de Waalse Overheidsdienst vraagt om van de Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium gecodeerde studiegegevens te ontvangen uit de jaarlijkse land- en tuinbouwenquête vanaf 2016.
2. De aanvraag strekt er tevens toe om het vertrouwelijkheidscontract tussen de bovenvermelde partijen goed te keuren.

II. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

A. TOEPASSELIJKE WETGEVINGEN

Wet openbare statistiek

3. Op grond van de artikelen 15 en 15bis van de wet openbare statistiek is het Statistisch Toezichtscomité bevoegd om, enerzijds de mededeling toe te staan van de door de ADSSB gecodeerde studiegegevens aan de in de wet openbare statistiek vermelde bestemmingen en anderzijds het vertrouwelijkheidscontract goed te keuren dat moet worden afgesloten tussen de betrokken partijen.

WVP en het koninklijk besluit van 13 februari 2001

4. Op grond van de artikelen 1, § 1 en 3, § 1 van de WVP en artikel 1, 3° van het KB van 13 februari 2001, zijn gecodeerde studiegegevens betreffende geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke personen persoonsgegevens, waarvan de verwerking slechts is geoorloofd onder de in de WVP en het KB van 13 februari 2001 gestelde voorwaarden¹.

¹ Zie artikel 1, 3° van het koninklijk besluit van 13 februari 2001 en zie ook Memorie van Toelichting bij het wetsontwerp tot omzetting van de richtlijn 95/46/EG van 24 oktober 1995 van het Europees Parlement en de

B. WETTELIJKE BASIS VAN DE AANVRAAG

5. De onderzoeker is één van de in artikel 15 van de wet openbare statistiek opgesomde bestemmingen.
6. In het 1ste lid, 2° staan onder deze bestemmingen inderdaad de gewestelijke, ministeriële departementen vermeld.
7. De aanvrager kan dus een machtigingsaanvraag indienen om de mededeling van de gevraagde gegevens te verkrijgen.

C. DOELEINDEN

8. Persoonsgegevens moeten worden verwerkt voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden (art. 4, §1, 2° van de WVP).
9. Voor het berekenen van de productieoriëntering (GTE) en de economische omvang van de land- en tuinbouwbedrijven is het noodzakelijk om voor elk van hen het aantal hectares te kennen van de verschillende geteelde gewassen en het aantal gehouden runderen (zaad- en planteneters) binnen elke categorie (leeftijd, gewicht, bestemming, bestemming [melk/ vlees /vetmesting, eierlegsters, etc...]). Daarom geven alleen individuele gegevens een precies beeld van elk bedrijf. Zowel het Europees RICA als EUROSTAT verlangen deze typologie.
10. De bruto standaardproductie (BSP) jaarlijks berekend door DAEA vormt de basis van de typologie van de landbouwbedrijven. Om dit te berekenen is het noodzakelijk om gegevens te bestuderen die getrokken zijn uit land- en tuinbouwstellingen/enquêtes om tot gewogen resultaten te komen per landbouwregio of per provinciale landbouwregio.

Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrij verkeer van die gegevens, Parl. St. Kamer 1997-98, nr. 1566/1 p. 12: "Ook gecodeerde informatie waarbij door de verantwoordelijke voor de verwerking zelf niet kan nagegaan worden op welk individu de informatie betrekking heeft, vermits hij niet in het bezit is gesteld van de daarvoor noodzakelijke sleutels, wordt derhalve als "persoonsgegevens" beschouwd indien identificatie nog door iemand anders kan verricht worden."

11. Om het keuzeplan te kunnen opstellen - dat ieder jaar verplicht aan het RICA moet worden overhandigd en dat het geraamte vormt van zowel het Belgisch als Europees RICA-netwerk, is het noodzakelijk om gebruik te maken van persoonsgegevens uit ieder waarnemingsgebied. Zonder die gegevens is onmogelijk om een relevant, consistent en coherent keuzeplan uit te werken.
12. Alle studies, analyses, artikelen en andere verzoeken, met name deze van de Overheid, die een gewogen technisch en of economische resultaat vereisen, berusten op het verwerken van individuele gegevens die afkomstig zijn uit landbouwstellingen /enquêtes die door ADSSB georganiseerd zijn, het is overigens onmogelijk om het anders te doen.
13. Bepaalde sociologische analyses en studies zijn ondenkbaar als men niet beschikt over individuele gegevens betreffende de land- en tuinbouwbedrijven.
14. Voor het dossieronderzoek dat strekt tot de actualisering van de "maximale rendabele oppervlakte" (artikel 12.7 van de pachtwet) en "pachtprijzencoëfficiënt" (artikel 2 en 3 van de wet van 4 november 1969 tot beperking van de pachtprijzen) moet de evolutie gekend zijn van de land- en tuinbouwbedrijven volgens het CTE en hun economische omvang en dit per provinciale landbouwregio. Het gebruik van individuele gegevens is nodig om de werkzaamheden goed te kunnen uitvoeren.
15. Deze doeleinden beantwoorden aan de voormelde vereisten van de WVP.
16. Op grond van artikel 15 van de wet openbare statistiek dienen de gecodeerde persoonsgegevens te worden verkregen voor statistische of wetenschappelijke doeleinden. Het Comité oordeelt dat de vereisten van de statistiekwet met betrekking tot de doeleinden worden nageleefd.

D. GEVRAAGDE GEGEVENS

17. De gevraagde gegevens zijn afkomstig uit de algemene landbouwenquête van 2016 tot 2028. Ze hebben betrekking op alle ondervraagde landbouwbedrijven. Deze aanvraag bevat ook alle gegevens uit vroegere landbouwenquêtes en die nu afkomstig zijn uit administratieve gegevensbanken (de betaalde oppervlakten, het aantal runderen en varkens). De aanvraag heeft betrekking op gegevens die uitsluitend landbouwactiviteiten betreffen (oppervlakten, vee, arbeidskrachten, diverse kenmerken van de landbouwproductie).
18. Aangezien de frequentie van de enquêtes meerjarig is, varieert het soort gegevens dat jaarlijks wordt overgedragen van jaar tot jaar.

E. PROPORTIONALITEIT

E.1. Ten overstaan van de noodzaak tot het verkrijgen van gecodeerde gegevens

19. De onderzoeker mag de gecodeerde persoonsgegevens enkel ontvangen indien een verwerking van anonieme gegevens niet de mogelijkheid zou bieden de statistische of wetenschappelijke doeleinden die hij beoogt te verwezenlijken (artikel 4 WVP).
20. Uit de aanvraag kan impliciet worden begrepen dat het onderzoek alleen met gecodeerde gegevens gerealiseerd kan worden.

E.2. Ten overstaan van de hoeveelheid aan gegevens

21. Volgens het juridisch en technisch advies is, uitgaande van de nagestreefde doeleinden, de proportionaliteit nageleefd.

E.3. Betreffende de frequentie van de mededeling van de gegevens

22. De gegevens worden overgedragen zodra ze beschikbaar zijn. De eerste gegevens (2016) kunnen geleverd worden in juni 2017.

E.4. Betreffende de bewaartermijn van de gegevens

23. Persoonsgegevens mogen niet langer worden bewaard dan noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of waarvoor zij verder worden verwerkt, (artikel 4, § 1, 5° van de WVP).
24. De onderzoeker wil zijn onderzoek spreiden over 10 jaar wat tegemoetkomt aan de vereiste dat de bewaartermijn gerechtvaardigd en proportioneel moet zijn.
25. Eens deze termijn is verstreken, moet de onderzoeker de gegevens en back-ups vernietigen. Het is niet toegestaan de gecodeerde studiegegevens voor dezelfde doeleinden langer te blijven gebruiken, behoudens toegekende verlenging. Wanneer de doeleinden worden bereikt vòòr deze termijn is verlopen moet de onderzoeker de gegevens en bestanden vernietigen vòòr afloop van de termijn, meer bepaald onmiddellijk nadat het doeleinde is verwezenlijkt. De vertrouwelijkheid van de gegevens zelf moet onbeperkt in de tijd worden gerespecteerd door de Onderzoeker.

F. BEVEILIGING

F.1. Consulent inzake informatieveiligheid

26. Uit de de stukken die de onderzoeker heeft verstrekt, blijkt dat hij over een consulent inzake informatieveiligheid beschikt.

F.2. Veiligheidsbeleid

27. Uit de door de Onderzoeker meegedeelde stukken blijkt dat hij over een veiligheidsbeleid beschikt.

28. Uit het evaluatieformulier inzake beveiliging, gevoegd bij de aanvraag en het vertrouwelijkheidscontract, kan worden opgemaakt dat op 13 van de 14 beveiligingsvragen positief werd geantwoord.

29. Zo blijkt de onderzoeker niet te beschikken over een logging van de toegangen.

30. Het Comité verzoekt de onderzoeker te voldoen aan de momenteel ontbrekende beveiligingsvereiste.

31. Het Comité vestigt de aandacht op het feit dat indien zich in de toekomst wijzigingen in de organisatie van de informatiebeveiliging voordoen die een impact hebben op de informatie die werd verstrekt in de aanvraag, de aanvrager het Comité op eigen initiatief of op vraag van dit laatste, hierover moet informeren. Het Comité meldt de ontvangst ervan en behoudt het recht om daarop later eventueel te reageren.

F.3. Verantwoordelijke natuurlijke persoon

32. De identiteit van de verantwoordelijke natuurlijke persoon werd meegedeeld. Deze persoon is persoonlijk verantwoordelijk voor het naleven van alle verplichtingen m.b.t. de uitvoering van de wet openbare statistiek, de WVP, hun uitvoeringsbesluiten, elke andere wettelijke of reglementaire bepaling tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de bepalingen van de onderhavige beslissing van het Comité, en de bepalingen van het vertrouwelijkheidscontract.

33. Deze persoon zal daadwerkelijk toezien op de rechtmatige aanwending van de verstrekte gegevens.

34. De maatregelen waarvan sprake in G. 1. t.e.m. G.3., die de bescherming en de veiligheid van de verstrekte studiegegevens moeten verzekeren, zoals vereist door artikel 16 WVP en artikel 15*bis* wet openbare statistiek, zijn doeltreffend, indien ze strikt worden gecontroleerd en (op)gevolgd in de praktijk.

F.4. Scheiding van andere verwerkingen

35. De onderzoeker dient de verwerking van onderhavige gegevens voor de vermelde doeleinden gescheiden te houden van andere verwerkingen van persoonsgegevens waarvoor hij eventueel verantwoordelijk is.

F.5. Verbod op decodering

36. De onderzoeker dient er zich contractueel toe te verbinden alle mogelijke middelen te zullen inzetten om te vermijden dat de identiteit van de personen op wie de meegedeelde persoonsgegevens betrekking hebben, zou worden achterhaald.

F.6. Koppelverbod

37. De Onderzoeker mag geen pogingen ondernemen om de verkregen persoonsgegevens te koppelen aan persoonsgegevens die reeds met toepassing van andere machtigingen aan hem werden overgemaakt.

F.7. Risico op onrechtstreekse identificatie

38. In haar technisch en juridisch advies, verduidelijkt de ADSSB dat er geen risico bestaat op onrechtstreekse identificatie. De identifier (noodzakelijk voor de meerjarige opvolging) is gecodeerd. De kleinst vermelde geografische schaal is de gemeente. Als er minder dan 5 bedrijven zijn in een gemeente, verschijnen deze onder een generieke code (99999).

F.8. Vertrouwelijkheid

39. De onderzoeker verbindt er zich toe de vertrouwelijkheid van de studiegegevens in acht te nemen en ervoor te zorgen dat de studiegegevens uitsluitend gebruikt worden door leden van zijn eigen personeel, met het oog op de uitvoering van het bedoelde onderzoek.

G. ANDERE GEBRUIKSVOORWAARDEN

G.1. Verspreiding resultaten

40. Uit de documenten blijkt dat uitsluitend zeer algemene geaggregeerde statistieken zullen gepubliceerd worden.
41. De onderzoeker moet er inderdaad voor zorgen dat, na analyse en gebruik van de gegevens, de gepubliceerde resultaten anoniem en globaal blijven, zodat de individuele gegevens er niet rechtstreeks of onrechtstreeks uit geïdentificeerd kunnen worden.

G.2. Controle

42. De aanvrager stemt er uitdrukkelijk mee in dat vertegenwoordigers van het Comité altijd en zonder voorafgaande ingebrekestelling toegang krijgen tot de lokalen en tot de informatica-infrastructuur waar de verstrekte gegevens worden bewaard om na te gaan of de bepalingen van de voorliggende machtiging en van de wet openbare statistiek en haar uitvoeringsbesluiten, alsook de bepalingen van het vertrouwelijkheidscontract worden uitgevoerd.
43. Op eenvoudig verzoek kan het Comité toegang krijgen tot de andere lokalen en ICT systemen om te controleren of er geen inbreuk gepleegd wordt op de bepalingen van zijn beslissing, de wet openbare statistiek en haar uitvoeringsbesluit en de bepalingen van het vertrouwelijkheidscontract.

H. HET VERTROUWELIJKHEIDSCONTRACT

44. De studiegegevens worden verstrekt aan de onderzoeker krachtens een vertrouwelijkheidscontract dat hij afsluit met de ADSSB.
45. Het vertrouwelijkheidscontract, dat als bijlage bij de aanvraag werd gevoegd, legt de voorwaarden vast waaronder de studiegegevens door de ADSSB kunnen worden verstrekt en door de Onderzoeker gebruikt kunnen worden.
46. Het vertrouwelijkheidscontract bevat ten minste de wettelijke, verplichte vermeldingen, vastgesteld in artikel 15*bis* van de statistiekwet, waaronder de duur van het vertrouwelijkheidscontract, in onderhavig geval drie jaar. Dit laatste betekent geenszins dat na afloop van deze contractuele termijn, de vertrouwelijkheid van de gegevens zelf mag worden doorbroken. Die vertrouwelijkheid moet dus onbeperkt in de tijd worden gerespecteerd.

47. De contractuele bepalingen inzake privacy en vertrouwelijkheid die vermeld worden in de vertrouwelijkheidscontract maken integraal deel uit van onderhavige beslissing van het Comité waardoor ook de personen vreemd aan het vertrouwelijkheidscontract zich kunnen wenden tot het Comité om te laten controleren of de voorwaarden waaronder de onderzoeker de gegevens mag gebruiken, worden nageleefd.

III. ALGEMEEN BESLUIT

48. De onderzoeker dient bij de verwerking van de verkregen persoonsgegevens rekening te houden met de WVP, de wet openbare statistiek, hun uitvoeringsbesluiten en elke andere wettelijke of reglementaire bepaling tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de bepalingen van de onderhavige beslissing van het Comité, en de bepalingen van het vertrouwelijkheidscontract tussen ADS en de onderzoeker.

IV. SPECIFIEK BESLUIT

49. Het Comité beslist dat:

- de onderzoeker beschikt over een rechtsgrond om de gevraagde gecodeerde studiegegevens te ontvangen;
- de mededeling van de gevraagde studiegegevens aan de onderzoeker toegelaten is voor de vermelde doeleinden;
- de onderzoeksduur, de bewaarduur van de gegevens en dus de duur van het vertrouwelijkheidscontract beperkt is tot 10 jaar, na afloop waarvan de vertrouwelijkheid van de gegevens zelf onbeperkt in de tijd moet worden gerespecteerd door de onderzoeker;
- De onderzoeker moet ieder jaar de beschikbaarheid van de gegevens opnieuw bekijken (de inhoud van de variabelen zal waarschijnlijk veranderen).
- De ADSSB moet ieder jaar de proportionaliteit en het doeleinde van de gevraagde gegevens opnieuw bekijken.

OM DEZE REDENEN,,

het Comité,

machtigt de ADSSB om de bovenvermelde persoonsgegevens aan de "Direction de l'Analyse Économique Agricole (DAEA)" van de "Service public de Wallonie" mee te delen, zo lang en onder de strikte voorwaarde dat de voorwaarden vervat in onderhavige beraadslaging worden nageleefd,

keurt het vertrouwelijkheidscontract, dat er bij hoort, onder de hoger vermelde voorwaarden goed.

De Administrateur f.f.,

De Voorzitter,

(get.) An Machtens

(get.) Gert Vermeulen